

les conseqüències econòmiques, socials i polítiques, de les que tot el món n'ha de participar necessàriament.

A enfortir-nos interiorment, a organitzar-nos, a proporcionar-nos els mitjans necessaris per a salvar-nos del trasbals que seguirà a la guerra, és a lo que han d'anar decidida i seriosament. I en aquesta formidable obra hi há feina per tots.

I respecte als beligerants sols ens toca pregar per els valerosos lluitadors que sacrificuen sa vida a llur patria i descobrir-nos respectuosament davant les víctimes innoents de la gran tragedia.

QUESTIONS MUNICIPALS

AIGUES DE SANT ROC

Vaig dir en l'article del nombre anterior que comensaria per tractar de les aigues de St. Roc, perquè a elles se referien la major part de les notes per mi guardades, en virtut d'haver sigut jo president de la Comissió Especial d'Aigues de aquest Municipi; comissió que avui ja s'ha dissolt per creure que han desaparegut els motius que fundaren la seva creació. Ella tenia que executar el projecte d'elevació d'aigues que nostre amic D. Josep Soler presentà a la aprovació de l'Ajuntament en el temps que'n formava part, i a la vegada aplicar-hi les reformes necessàries a mida que la pràctica del projecte ho exigís. Si la Comissió per mi presidida va complir o no son comés, ara se presenta una ocasió propícia per a opinar d'ella i de les seves gestions; i per aixó i com a preliminar passo a descriure el manantial i conductors, per a que així tothom ne pugui tenir un verdader i exacte coneixement.

La deu de les aigues de St. Roc naix en la part superior del conegut paratje i al volt d'una mina artificial, l'aiga de la qual és continguda per un dipòsit de pedra picada que medeix uns 8'40 metres de longitud, amb una amplada des de la seva base de 0'50 ms. a 0'90 ms. en la superfície, per 1'50 ms. de profunditat. Aquest dipòsit, admirablement construït, se comunica des de son fons a un altre situat sota el tercer graó de l'escala que ascendeix a la Capella del Sant, en el qual hi há la xetera per a buidar quan convinga les aigues que, juntes amb les que pot vertir el sobreixidor, aflueixen a una clavaguera que té l'entrada pel passeig de les fonts, escorrent-se al Fluviá. Els dipòsits descrits contenen les aigues que surten de la susdita deu, fins a una alçada de 1'00 m. a 1'20 m., segons sia l'escassetat o abundancia de les mateixes, obligant-les a sor-

tir per uns reguerons que recullen, entre una distancia de 18'00 m., l'aigua de quatre deus més que naixen en el trajecte d'altra mina artificial de uns 24'00 m. de longitud. Totes aquestes aigues constitueixen el total de les que abasteixen a Olot.

L'aigua així recollida discorre per un rec de pedra i cals, convenientment enrajolat, fins al pont de St. Roc, i cobert per una espaiosa mina que passa per sota la via de ferro fins vora el pás a nivell, des d'on és recollida per una *mareta* que pot desaiguar-se per mitjà d'una comporta. En aquest punt l'aigua és conduïda a la part oposada del pont per un tubo d'acer asfaltat que la deixa escorrer a unes canals construïdes amb teules, transportant-la a la mareta de Morató. Les canals aquestes estan col·locades dintre una mina que permet el perfecte pas d'un home, per a aixís poguer inspeccionar el curs de l'aigua quan convinga. Des de Morató fins als *repartidors* i fonts públiques de la ciutat, l'aigua passa per una tuberia de terra protegida per una capa de pedra, rajol, cals i greda, que fa un macís de molta consistència per a evitar els efectes de la pressió.

Els repartidors són uns dipòsits situats en diferents llocs de la ciutat i a nivell de la mareta de Morató, que, com indica la paraula, reparteixen l'aigua en quantitat de plumes als que'n siguin propietaris o abonats—plumistes—perxó hi há un determinat nombre de compartiments segons sigui el de plumistes a qui serveixen. L'aigua continguda en aquests dipòsits está a un plum de 0'07 m., a fi que tots els plumistes rebin la mateixa quantitat d'aigua a una igual pressió. En les parets d'aquets dipòsits hi há enxufats els plumers que donen pás a l'aigua que há de rebre el plumista.

Fins aquí he pretingut descriure la deu i vella conducció de les aigues de St. Roc; passo ara, doncs, a tractar del nou i ja realitzat projecte d'aigues elevades; però com que'l projecte ve transcrit en la memoria publicada per la Comissió Especial d'Aigues i que aprobà l'Ajuntament de l'any 1913, a ella me remeto per a poder ara parlar-ne lleugerament en honor a la brevetat.

En la descrita primera mina de la deu, hi há instalats dos electro-motors-bombes que impel·leixen l'aigua al colectador aplacat a un tubo d'acer i asfalt que té una mida de 0'15 m. de diàmetre; l'aigua, per la força dels motors, és transportada al dipòsits situats en la vessant de la muntanya d'enfront, a uns 30 ms. sobre el nivell del manantial, des de on l'aigua, passant per uns tubos també d'acer i asfalt, és repartida a la ciutat.

Amb aixó crec que prou n'hi há per a formar-